

O međugorskome fenomenu

ŽARKO IVKOVIĆ – ROBERT BUBALO – ZVONIMIR DESPOT – SINIŠA HANČIĆ, *MISTERIJ MEĐUGORJA. 30 godina fenomena. Prvi put: dokumenti jugoslavenske tajne policije*, Zagreb, 2011. Nakladnik: Večernji list d.o.o., Zagreb [prodaje se na kioscima uz *Večernji list*]. Tvrdi uvez. Str. 256.

Danas je uistinu rijetkost da novinarska struka načini kakav kvalitetan projekt. Novinari redovito ne zastupaju istinu ili struku nego interese svojih gazda. Stoga je uistinu velika radost kada u ruke dobijete vrhunski novinarski uradak, knjigu nastalu kao posljedicu kvalitetnoga istraživačkog novinarstva, ne šund, ne bezoblično žutilo koje je predviđeno za gutanje neukih i nepismenih – a takvih je, na žalost, previše. Knjiga *Misterij Međugorja*, u prigodi 30. obljetnice međugorskoga fenomena, već je izazvala veliko zanimanje, i to s pravom. To nikako nije bezlični proizvod da bi se štogod zaradilo, nego kvalitetno zadiranje u dubinu. Autori pišu o značenju Međugorja, rekli bismo o fenomenu kao takvome te u tome kontekstu donose vrijedan razgovor s dr. fra Tomislavom Pervanom, teologom i bivšim međugorskim župnikom. Slijede priloge o vidiocima, o medicinskim istraživanjima fenomena, o tajnama, kao i o službenome stavu (stavovima) Crkve.

Ipak je najviše zanimanja privukao izvrstan istraživački članak Žarka Ivkovića "Kako su udbaši gušili Međugorje", koji na temelju izvorne građe jugoslavenska Služba državne bezbjednosti (SDB, popularno zvana "Udba") otkriva dosad nepoznate detalje "sitnog" udbaškog rada sa svrhom uništenja međugorskih događanja. Ne treba čuditi da su komunističke vlasti žestoko reagirale na Međugorje i da su svim silama nastojale oko njegove likvidacije: bilo je to vrijeme neposredno nakon Titove smrti, s pobunom na Kosovu, s neizvjesnom budućnosti jugoslavenske zajednice "bratstva i jedinstva" i, dakako, sa strahom od gubitka vlasti i toliko unosnih mjesta, bilo u politici, bilo u policiji ili vojsci. Tek sada, nakon objave barem dijela izvorne dokumentacije, mogu se bolje shvatiti i neki potezi "iznutra", poglavito mjesnoga biskupa mons. Pavla Žanića, kojemu su udbaši vješto servirali "vjerodostojne" dopise, nerijetko potpune izmišljotine, koje je biskup, kao i crkvena i društvena javnost općenito, prihvaćao zdravo za gotovo. Unatoč uistinu odlično odrađenu poslu, komunističke vlasti, za koje je prijava posao odrađivala upravo tajna policija, nisu uspjele Međugorju znatnije nauditi, a kamoli ga uništiti. Vjera je nadvladavala sve, djeca su bila neustrašiva, a prijatelji istine neumorno su hrlili u Međugorje. Ne treba zaboraviti ni urođeni hercegovački i općehrvatski prkos, kao i prkos vjernika iz čitavoga svijeta. Komunistizam i Jugoslavija otišli su na smetlišće povijesti – vjera i Crkva su ostali. Nema sumnje da je ovo samo početak studioznoga istraživanja suptilnoga rata komunističke tajne policije protiv Međugorja. Teško je i naslutiti što će se sve u budućnosti otkriti – zacijelo i nova šokantna otkrića.

Objektivnu novinarsku studiju o međugorskome fenomenu, koja se na kioscima može kupiti uz *Večernji list*, toplo preporučamo svim tražiteljima istine.

R. Jolić

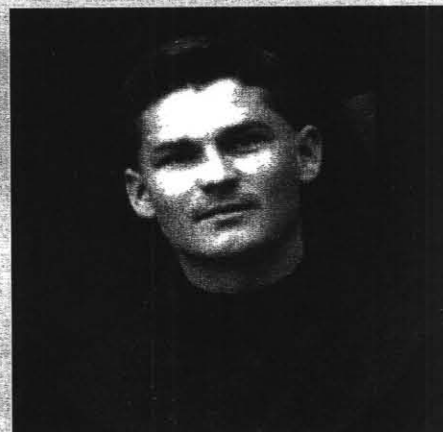
Krik nepravde nad ubojstvom fra Radoslava Glavaša Branitelju ideala vjere i nacije u spomen

Kristove riječi "bit ćete mi svjedoci" (Dj 1, 8) odzvanjaju stoljećima iznad poznatih i nepoznatih grobova nevinih žrtava kršćanske povijesti. Ova Kristova poruka obistinila se i u životu pobijenih hercegovačkih franjevaca u Drugome svjetskom ratu i poraću (njih 66) koji su oboružani čvrstoćom Abrahamove vjere stradali pod komunističkom strahovladom i položili svoje živote za katoličku vjeru kada je bila pogažena istina o čovjeku i njegovu poslanju na zemlji. Lažni bogovi 20. stoljeća većinom su iščezli s lica zemlje, ali njihove nevine žrtve svjedoče o njihovoj okrutnosti kojom su u dušama ljudi ubijali osobni identitet i prirodenu ljubav za narodni suverenitet. Pobijeni hercegovački franjevci nisu se iznevjerili kršćanskim načelima svoga poslanja nego su do krvavoga smaknuća ostali pravi svjedoci Kristova evanđelja.

Jedan od najjasnijih primjera takve vjere i narodnoga ponosa bio je fra Radoslav Glavaš, mladi. Odlikovao se čvrstim značajem, duševnom sposobnosti i prekaljenim rodoljubljem. Njegov vedri pogled krio je u sebi prirodnu nevinost koja je osvajala njegove sugovornike. Još od srednjoškolskih dana disao je duhom patriotizma i za Domovinu je žrtvovao svoj život. On predstavlja svijetli primjer kako se vjera i domoljublje upotpunjuju.

Rođen je 29. listopada 1909. u Drinovcima, mjestu braće Šimića i biskupa Paškala Buncija, tih velikana hrvatske povijesti na kulturnome i vjerskome polju. Simbolika njegova krsnog imena Andrija kao da označava njegov nepokolebivi duh junaštva toliko potrebna u ovoj duhovnoj krizi u Katoličkoj crkvi i hrvatskome narodu, koji je tek 1941. godine osjetio dah slobode kao predosjećaj konačnoga oslobođenja od tuđinskoga jarma devedesetih godina 20. stoljeća. Fra Radoslav je u rodnome mjestu svršio osnovnu školu i 1921. godine pošao u sjemenište na Široki Brijeg gdje se već kao gimnazijalac počeo baviti književnom kritikom, u čemu se posebno isticao u seminarima na Filozofskome fakultetu sveučilišta u Zagrebu.

Prve dvije godine (1930. – 1932.) bogoslovnoga studija dovršio je u Mostaru i nastavio u gradu Lillu u Francuskoj. Za svećenika je ređen u francuskome gradu Fontenay 16. srpnja 1933. Već sljedeće godine vratio se u Hercegovinu i bio dodijeljen župi Uznesenja Blažene Djevice Marije na Širokome Brijegu kao duhovni pomoćnik. Godinu nakon pastoralnoga rada uprava Provincije poslala ga je kao sposobnoga studenta na sveučilište u Zagreb da se posveti izučavanju hrvatske književnosti. Na Filozofskome fakultetu Zagrebačkoga sveučilišta promoviran je 1942. godine kao doktor filozofije. U međuvremenu od 1938. godine predavao je hrvatski i francuski jezik u gimnaziji na Širokome Brijegu do povratka u Zagreb kada ga je 1941. godine Hrvatsko ministarstvo

bogoštovlja i nastave imenovalo pročelnikom toga odjela. Na tome položaju ostao je sve do propasti Nezavisne Države Hrvatske 1945. godine.

Njegov odlazak u Zagreb i rad u ministarstvu bogoštovlja i nastave usporili su njegovo književno djelovanje. A njegovo ubojstvo 1945. godine zapečatilo je njegov zemaljski život. Ali iza njega je ostala bogata književna ostavština i kulturna baština za buduća hrvatska pokoljenja. Fra Radoslav se bavio književnom kritikom i iz toga je područja objavio velik broj zapaženih članaka u raznim hrvatskim glasilima. S takvim književnim osvrtom napisana je i njegova doktorska disertacija o Jakšić Čedomilu, koja se smatra jednim od najboljih prikaza znanstvenoga rada ovoga književnog stručnjaka.

Pred svršetak Drugoga svjetskog rata glavni hrvatski grad bio je ispunjen stotinama tisuća izbjeglica koji su se početkom svibnja 1945. godine kretali prema Austriji tražeći zaštitu u pobjedonosnih saveznika. Fra Radoslav se nije njima pridružio nego je ostao na poprištu Domovine svjestan svoje nevinosti, iako je znao da mu nad glavom visi Damoklov mač. Komunistički zločinci su ga početkom srpnja 1945. godine objesili u Zagrebu u 36. godini života. Za grob mu se ne zna. Tako je tragično svršio svoj mladi život ovaj savjesni i istinoljubivi svećenik i rodoljub. On je jedini od šezdeset šestorice pobijenih hercegovačkih franjevaca koji je prošao montirani sudski proces u skupini od pedeset i sedmorice hrvatskih rodoljuba koji su pogubljeni u Zagrebu.

Marksistički "povjesničari" danas nastoje opravdati ovakva ubojstva i svojom dijalektikom zavaravaju hrvatsku i svjetsku javnost. A njihovi komunistički predšasnici okrvavile pragove naših domova i zvjerski pobije mili-june vjernika i domoljuba kao nositelja ljubavi i uljudbe. Ali njihovi ideološki protivnici otputovali su u vječnost da prime poljubac neba, a ubojice je pokrio mrak zaborava s osobnim osjećajima krivnje i kršenja najosnovnijih zakona ljudske opstojnosti na zemlji.

dr. fra Častimir Majić